

# Linnaruumi töötuba Paide Wabalinna majas

26. septembril 2014

## MEMO

*Osalesid: Rainer Eidemiller, Helmut Kristal, Karen Klandorf, Valev Väljaots, Marje-Ly Rebas, Jan Vutt, Priit Värk, Yoko Alender, Kairi Aia, Eimar Veldre, Leho Rubis, Maiko Kesküla*

Vaatasime üle täidetud linnaruumi töötoa kaardid, neid on praegu tagasi saadud 20. Tegime kokkuvõtte – kuidas inimesed linnas liiklevad, millised kohad meeldivad, millised mitte, ülevaade tehtud ettepanekutest (näiteks keslinna tihedam hoonestamine selle asemele, et otsida uusi elamukrunte linna äärealadelt).

Linnaruumi töötoa kaarti võiks natuke täiendada – lisaks olemasolevate nn shortcuttide märkimisele võiks olla võimalik märkida soovitatavaid.

Enne keskväljakute teemat arutasime linnaruumi teisigi probleeme, näiteks seda et kus võiks Paides asuda tööstuspiirkond – kas peakski üldse tegelema Mäoga või peaks edasi arendama näiteks Tööstuse tänavat.

Peamiselt keskendusime Paide keskväljakute teemale. Ajalooliselt keskväljakult hakkab kaubandus ja ka suurem inimeste liikumine kanduma Kultuurikeskuse/Selveri piirkonda. Ilmselt ei ole ka võimalik sellele kuidagi kätt ette panna, sest suured tänapäevased marketid tulevad Paidesse nagunii ja vana keskväljaku äärde nad lihtsalt ära ei mahu. See toob kindlasti kaasa ka liikluse ümberkorralduse, nii et on oht et vana keskväljak hakkab muutuma aina enam ääremaaks. Milliseks siis ajalooline keskväljak peaks kujunema? Kas äripiirkonnaks või rohkem puhkealaks, linnakodanike meelispaigaks, kultuuriürituste toimumiskohaks?

Pigem oleks tegu puhkeala ja melukohana, mille ääres oleks soodus tegutseda kohvikutel. Praegune keskväljak on selle jaoks liiga kõle, lisaks ei võimalda ringliiklus väljakul arendada kohviku- ja puhkekultuuri ürituste vahele jäävatel ajaperioodidel.

Alustada saaks keskkonna loomisest – juba kivisillutis asfaldi asemel looks õdusama keskkonna, vihjaks ka autojuhtidele, et nad asuvad nõ vöörä territorialiumil, mis on eelkõige mõeldud jalakäijatele. Seejuures peaks vältima nii ebakvaliteetset munakivisillutise paigaldust nagu on juhtunud Rütli tänaval. Kivide peal peaks ikkagi olema võimalik mugavalt käia.

Platsil peaks olema pingid, haljastus, lastele tegevust aga ka koht kus saaks panna püsti lava kontsertite jaoks.

Mõelda tuleks ka sellele, et millist funktsiooni tahaksime väljakut ümbritsevatele hoonetele ja püüda sellise funktsiooni tekkimist soodustada.

Lisaks arhitektuuriprojektile tuleks läbi viia ka keskväljaku kunstiprojekt (erinevad installatsioonid).

Just Paide keskväljaku teema ehk keskväljaku kui avaliku ruumi kvaliteedi tõstmine peaks olema EV100 programmis Paide projektiks.

Keskväljaku arendamine peaks olema seotud praegu kasutatavate olulisemate paikadega seotud – vallimägi, Kitsa nt algus, Tallinna 9-11 hooned, Posti tn 12 koolimaja, Väike-Aia roheala. Arvamusfestivalil arutati Järvamaa laval näiteks selle üle, kuidas võiks kasutada rohkem keskväljaku lähedale jäävat nõ Väike-Aia roheala. See on olnud seni täiesti alakasutatud piirkond. Wabalinna maja ja Kultuurikeskus on paar aastat korraldanud sellel alal aga kreisilinnapäevi, kus osalejaid on olnud 1000 ringis ning paistab, et linnakodanikele see koht meeldib. See võikski olla alaks, kus toimuvad kogukondlikud laadad, töötoad, lastetegevused jms. Ka maheturg sobiks sinna. Lisaks võiks seal asuda kogukonnaaed (vt näiteks Tartu kogemust), kus on nii praktiline nn juurikaaed kui iluaed. See ei peaks siiski olema liialt spontaanne, vaid juhitud eelneva planeeringu ja kujundusega, et ta oleks samas funktsionaalne ja esteetiline ning ka kasutatav õppe-eesmärkideks. Aeda võiksid kasutada kohalikud kohvikud, lasteaiad ning ka erasikud, kes peaksid siis ka ise vastutama heakorra

eest. Taolise kogukonnaaia ühendamise rohealal toimuvate ürituste ja turuga annab Paidele palju rohelisema maine.

Praegu on sellel piirkonnal parkla detailplaneering. Parkla järele on aga linnas kindlasti väiksem vajadus, kui taolise kogukondliku tegevuskoha järele. Tuleks uurida planeeringu muutumise võimalusi.

Järgmise nädala esmaspäeval, 29. septembril kell 11 on Paide raekojas kohtumine Eesti Arhitektide Liidu esindajatega ja teemaks EV100 programm ning Paide (ilmselt peamiselt keskväljak).

Paide linna sünnipäeval, 30. septembril kell 18 toimub Wabalinna majas „Vanalinna õhtukonverents“, kus pärast ettekannet Paide koolide ajaloo kohta jätkub arutelu linnaruumi, eriti keskväljaku teemal. Ka edaspidi tuleks korraldada avalikke arutelusid sel teemal, et kaasatud oleksid võimalikult paljud asjast huvitatud inimesed.